

ORGANIZATORI

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL DE ISTORIE
ȘI TEORIE LITERARĂ
„G. CALINESCU”

PARTENERI:

UNIVERSITATEA BUCUREȘTI
CENTRUL DE
STUDII MEDIEVALE

Centrul Interdisciplinar
de Studii Culturale Central
și Sud-Est Europene
Universitatea „Dunărea de Jos”
din Galați

Colocviul Național de *LITERATURĂ ROMÂNĂ VECHĂ*

Ediția a III-a

LITERATURA PRINCIPILOR

24 - 25 noiembrie 2017

București

PROGRAM

Vineri, 24 noiembrie 2017

Muzeul Național al Literaturii Române
Calea Griviței 64 – 66

MNLR, Sala Iosif Naghiu

9.45 – 10.30 Primirea participanților

10.30 – 11.00 Alocuțiuni de întâmpinare

Acad. Eugen Simion, Director al Institutului de Istorie și Teorie Literară „G. Călinescu”

Conf. univ. dr. Ioan Cristescu, Director al Muzeului Național al Literaturii Române

SESIUNE PLENARĂ

MNLR, Sala Iosif Naghiu

11.00 – 13.00

Acad. Eugen Simion, Institutul de Istorie și Teorie Literară „G. Călinescu”,
Modelul „omului desăvârșit și întreg” în cultura europeană medievală

Acad. Răzvan Theodorescu, Academia Română,
Cezarisme princiare româno-grecești în texte și arhitecturi (secolele XVI – XVIII)

Acad. Michael Metzeltin, Universitatea din Viena,
Pregătirea pentru Putere: basme, fabule, oglinzi, panegirice

Lansare de carte

Dimitrie Cantemir, *Despre numele Moldaviei: în vechime și azi; Istoria moldo-vlachică; Viața lui Constantin Cantemir; Descriere stării Moldaviei: în vechime și azi*, editarea textului latinesc, aparatul critic și indicii Florentina Nicolae, traducere din limba latină Ioana Costa, studiu introductiv Andrei Eșanu, Valentina Eșanu, București: Academia Română – Fundația Națională pentru Știință și Artă, 2017

Dimitrie Cantemir, *Icoana de nezugrăvit a științei preasfinte; Pasaje neclare în Catehism; O cercetare naturală a monarhiilor; Elogiu pentru autor; Mic compendiu de logică*, editarea textului latinesc, aparatul critic și indicii Florentina Nicolae, traducere din limba latină Ioana Costa, studiu introductiv

Colocviul Național de
LITERATURĂ ROMÂNĂ VECHIE
Ediția a III-a
LITERATURA PRINCIPILOR

Ștefan Afloroaei, București: Academia Română – Fundația Națională pentru Știință și Artă, 2017

13.00 –14.00 Pauză de masă

LUCRĂRI PE SECȚIUNI

Secțiunea I

MNLR, Sala *Iosif Naghiu*

14.00 – 15.45

Moderator: Prof. univ. dr. Bogdan Crețu

Prof. univ. dr. Nicu Panea, Universitatea din Craiova, *Retorica fricii în cronicile moldovenești din secolul al XVI-lea*

Prof. univ. dr. Bogdan Crețu, Universitatea „Alexandru Ioan Cuza”, Iași, *Dimitrie Cantemir: strategii de legitimare culturală a puterii politice*

Prof. univ. dr. Leonte Ivanov, Universitatea „Alexandru Ioan Cuza”, Iași, *Cantemireștii în receptări rusești*

Lect. univ. dr. Ilie Moisuc, Universitatea „Alexandru Ioan Cuza”, Iași, *Ethos auctorial și efecte de sens în Letopisețul lui Grigore Ureche*

Discuții

Secțiunea a II-a

MNLR, Sala de *Expoziții*

14.00 – 15.45

Moderator: Prof. univ. dr. Mianda Cioba

Prof. univ. dr. Mianda Cioba, Universitatea din București, *Reyes, caballeros y la crisis de los estamentos en el Libro de las Armas de Don Juan Manuel (Regi, cavaleri și criza statutelor în Cartea Blazonului de Don Juan Manuel)*

Prof. univ. dr. Anca Crivăț, Universitatea din București, *La imagen literaria de la realeza en los libros de viajes medievales y su posible relación con los espejos de principes (Imaginea literară a regalității în cărțile de călătorie medievale și posibila lor relație cu oglinzile principilor)*

C.S. III dr. Oana Andreia Sâmbrian, Institutul de Cercetări Socio-Umane „C.S. Nicolăescu-Plopșor”, Craiova, *El príncipe público y el príncipe privado de Neagoe Basarab y Antonio de Guevara: la doble dimensión didáctica de los espejos de príncipes (Principele public și principele privat la Neagoe Basarab și Antonio de Guevara: dubla dimensiune didactică a oglinzilor principelui)*

Drd. Andrei Iulian Din, Universitatea Babeș-Bolyai, Cluj-Napoca, *El „príncipe modelo” reflejado en las obras **Relox de Príncipes** y Enseñanzas de Neagoe Basarab hacia Teodosie, su hijo*

Discuții

15.45 – 16.00 Pauză de cafea

SESIUNE PLENARĂ

MNLR, Sala *Iosif Naghiu*

16.00 – 18.00

Prof. univ. dr. Emilio Blanco, Universitatea „Rey Juan Carlos”, Madrid, *Historia, política y retórica: fidelidad y ornato en el **Relox de príncipes**, de Antonio de Guevara*

Dr. Ștefan Lemny, Biblioteca Națională a Franței, Paris, « *De vita patris* »: *un motiv biografic european până la Dimitrie și Antioh Cantemir*

Prof. univ. dr. Ioan Pânzaru, Universitatea din București, *Voievodul și statul în romanele istorice românești*

Prof. univ. dr. Elvira Sorohan, Universitatea „Alexandru Ioan Cuza”, Iași, *Un Principe Serenissim din Est, orientalist pentru Occident*

18.00 – 18.15 Pauză de cafea

LUCRĂRI PE SECȚIUNI

Secțiunea I

MNLR, Sala *Iosif Naghiu*

18.15 – 20.00

Moderator: C.S. II dr. Emanuela Timotin

Conf. univ. dr. Laura Mesina, Universitatea din București, *Regimuri ale reprezentării puterii: de la efigie la „oglinzile principilor”*

Colocviul Național de
LITERATURĂ ROMÂNĂ VECHĂ
Ediția a III-a
LITERATURA PRINCIPILOR

C.S. II dr. Emanuela Timotin, Institutul de Lingvistică „Iorgu Iordan - Al. Rosetti”, *Literatura română de ceremonial, o literatură pentru principii*

C.S. Drd. Anca Mihaela Sapovici, Institutul de Lingvistică „Iorgu Iordan - Al. Rosetti”, *Matei al Mirelor: opera parenetică, istoriografică, monografică și hagiografică*

Drd. Mihaela Necula, Institutul de Istorie și Teorie Literară „G. Călinescu”, *Ceremonialul lecturii. Note marginale efectuate de principii români*

Discuții

Secțiunea a II-a MNLR, Sala de Expoziții

18.15 – 20.00

Moderator: C.S. I Laura Bădescu

Lect. univ. dr. Laura Lazăr Zăvăleanu, Universitatea Babeș-Bolyai, Cluj-Napoca, „*Den minte, den chipzuială, den cuvânt și den fantase*”: *filosofi, cititori, erudiți, scriitori. Domni români în predosloviile scrise de ei înșiși*

C.S. I Laura Bădescu, Institutul de Istorie și Teorie Literară „G. Călinescu”, *Arte de Furtar o oglindă a principilor? Transcendența textuală ca replică ironică la convențiile unei specii literare*

Dr. Oana-Corina Filip, Universitatea Babeș-Bolyai, Cluj-Napoca, *Policraticus-ul lui Ioan de Salisbury: Oglindă a principelui între otium și negotium*

Dr. Alexandra Baneu, Universitatea Babeș-Bolyai, Cluj-Napoca, *O oglindă a principilor? Predicile lui Pelbartus de Themeswar despre regii sfinți ai Ungariei*

Lect. univ. dr. Loredana Buzoianu, Universitatea „Dunărea de Jos” din Galați, *Lecturi destinate Principilor: Dumnezeiasca Liturghie a lui Dosoftei din perspectiva particularităților de limbă*

Discuții

Sâmbătă, 25 noiembrie 2017

Institutul de Istorie și Teorie Literară „G. Călinescu”
Casa Academiei, Calea 13 Septembrie 13

SESIUNE PLENARĂ

Sala de Consiliu – Institutul de Istorie și Teorie Literară „G. Călinescu”

9.30 – 11.30

Acad. Ioan-Aurel Pop, Universitatea Babeș-Bolyai, Cluj-Napoca, *Petru Cercel, poetul*

Prof. univ. dr. m.c. Ștefan Afloroaei, Universitatea „Alexandru Ioan Cuza”, Iași, *Dimitrie Cantemir: mize ale gândirii filosofice timpurii*

Prof. univ. dr. Luisa Valmarin, Universitatea „La Sapienza”, Roma, *Modernizarea prin traducere: de la Divan la Ceasornicul domnilor*

Prof. univ. dr. Alexander Baumgarten, Universitatea Babeș-Bolyai, Cluj-Napoca, *Pentru o lectură politică a tratatului De consideratione, al lui Bernard din Clairvaux*

11.30 – 11.40 Pauză de cafea

LUCRĂRI PE SECȚIUNI

Secțiunea I

Sala de Consiliu – Institutul de Istorie și Teorie Literară „G. Călinescu”

11.40 – 13.45

Moderator: Prof. univ. dr. Ileana Mihăilă

C. S. I Lia Brad Chisacof, Institutul de Studii Sud-Est Europene, București, *Segmentul de expresie greacă al literaturii princiare românești de secol XVIII*

Prof. univ. dr. Mihaela Voicu, Facultatea de Teologie Romano-Catolică a Universității București, *Cum îți pregătești fiul pentru domnie în Apus (Le Rosier des Guerres, atribuit lui Ludovic al XI-lea) și în Răsărit (Învățăturile lui Neagoe Basarab către fiul său Teodosie)?*

Prof. univ. dr. Ileana Mihăilă, Universitatea din București, *De la Neagoe Basarab la Nicolae Mavrocordat: destinul Învățăturilor în cultura română*

Colocviul Național de
LITERATURĂ ROMÂNĂ VECHĂ
Ediția a III-a
LITERATURA PRINCIPILOR

Conf. univ. dr. Valy Ceia, Universitatea de Vest, Timișoara, *Răgazuri și neliniști la Nicolae Mavrocordat*

Dr. Adriana Maria Iancu, București, *Cneazul Ioan Cantacuzino – un modern al timpurilor vechi?*

Discuții

13.45 – 14.45 Pauză de prânz

SESIUNE PLENARĂ

Sala de Consiliu – Institutul de Istorie și Teorie Literară „G. Călinescu”

14.45 – 16.45

Prof. univ. dr. Mihai Moraru, Universitatea din București, *Nicolae Milescu și începuturile învățământului superior moscovit*

Prof. univ. dr. Silviu Angelescu, Universitatea din București, *Jelania Inorogului*

Prof. univ. dr. Dan Zamfirescu, București, *Opțiunea creștină în politică la Niccolo Machiavelli și Neagoe Basarab*

Prof. univ. dr. Simona Antofi, Universitatea „Dunărea de Jos” din Galați, *O „reușită” literară a bestiariului cantemirian: Hamelonul*

16.45 – 17.00 Pauză de cafea

LUCRĂRI PE SECȚIUNI

Sala de Consiliu – Institutul de Istorie și Teorie Literară „G. Călinescu”

17.00 – 19.00

Moderator: Prof. univ. dr. Ioana Costa

Prof. univ. dr. Ioana Costa, Universitatea din București, *Curiositas altissima*

Dr. Cristina Vertan, Universitatea din Hamburg, *Modalități de exprimare a incertitudinii. O analiză computerizată a două opere ale lui Dimitrie Cantemir*

Conf. univ. dr. Florentina Nicolae, Universitatea „Ovidius” din Constanța, *Perspectivă contrastivă asupra versiunilor latinești ale operei cantemiriene **Curanus***

C.S. III dr. Manuela Anton, Institutul de Istorie și Teorie Literară „G. Călinescu”, *Dimitrie Cantemir și ideologia imperială rusă*

Lect. univ. dr. Laurențiu Ichim, Universitatea „Dunărea de Jos” din Galați, *Monografia lui Dimitrie Cantemir, **Descriptio Moldaviae** – o „carte de învățătură” de anvergură europeană*

Discuții

Comitetul științific:

Acad. Eugen Simion
Prof. univ. dr. Simona Antofi (Galați)
C.S. I Laura Bădescu (București)
Prof. univ. dr. Gheorghe Chivu (București)
Prof. univ. dr. Mianda Cioba (București)
Prof. univ. dr. Ioana Costa (București)
Conf. univ. dr. Ioan Cristescu (București)
Prof. univ. dr. Alexandru Gafton (Iași)
Prof. univ. dr. Ileana Mihăilă (București)
C.S. I Eugen Pavel (Cluj)

Comitetul de organizare:

C.S. I Laura Bădescu (București)
Conf. univ. dr. Ioan Cristescu (București)
Gabriela Dumitrescu (Șef Serviciu Manuscrise – BAR, București)
Prof. univ. dr. Nicoleta Ifrim (Galați)
Gabriela Mareș (*Relații Publice* – MNLR, București)
C.S. II Oana Soare (București)
Dr. Loredana Voicilă (*Proiecte culturale* – MNLR, București)

Secretar: dr. Carmina Cojocaru (București)

Muzeul Național al Literaturii Române *Calea Griviței 64 – 66*

Institutul de Istorie și Teorie Literară „G. Călinescu” *Casa Academiei, Calea 13 Septembrie 13*

24 - 25 noiembrie 2017
București

Parteneri media:

